

Nr 22.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten; given Stockholms slott den 22 september 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 september 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för handelsdepartementet, statsrådet Möller:

I den till riksdagen avlåtna propositionen nr 1 med förslag till tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t (Egentliga statsutgifter, tionde huvudtiteln: bil. 8, punkten 1) föreslagit riksdagen att till Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten å nämnda tilläggsstat anvisa ett reservationsanslag av 800,000 kronor. Beloppet avses skola användas för anordnande av en fyrbelyst inomskärsfarled Ålandshav—Kalmarsund m. m.

Jag får nu anmäla en av *lotsstyrelsen* i skrivelse den 14 september 1939 gjord framställning om avlåtande av förslag till den urtima riksdagen om anvisande av ett reservationsanslag å 80,000 kronor för komplettering av fyrbelysningen i Bohusläns skärgård.

Som motivering av ifrågavarande förslag har styrelsen anfört följande:

Då sjöfarten under nuvarande utomordentliga förhållanden tvingades att i största möjliga utsträckning söka framgå inom territorialvattnet, hade lotsstyrelsen låtit företaga undersökningar i syfte att utröna i vad mån befintliga skärgårdsleder i Bohuslän kunde fylla de krav, som med hänsyn till den ökade trafiken måste ställas på dem. Härvid hade framkommit, att å vissa farledssträckor tarvades komplettering av fyrbelysningen för att sjöfarten skulle erhålla tryggade framkomstmöjligheter jämväl under mörker.

1. För förbättring av fyrbelysningen i norra Bohuslän från gränsen mot Norge och till skäret Vacker vid södra mynningen av Havstenssund hade medel anvisats av 1939 års lagtima riksdag. Fyrbelysningen å nämnda kuststräcka hade innevarande sommar iordningställt. Styrelsen hade haft för avsikt att i sina riksdagspetita till 1940 års riksdag upptaga förslag om förbättring av fyrbelysningen å sträckan Väckers fyr i norr—Svartskärs fyr i söder. Förslaget innebure uppförande av tre nya fyrar, nämligen å Stångeskär, sydväst Grebbestad, samt å de i farleden söder därom belägna holmarna Norra Testholmen och Sandviksholmen. Med tillkomsten av dessa tre fyrar kunde de nu befintliga fyrarna Stångeskär, Snixholmen och Tenungen indragas. Utöver uppförandet av tre fyrar inginge i förslaget ändring av fyrkaraktären m. m. å Urskärs fyr samt införande av agabelysning å den nuvarande fotogenfyren å Kalvöskär. Då för genomförande av föreliggande förslag i viss utsträckning kunde användas fyrmateriel, som frigjorts vid förbättringen av fyrbelysningen å kuststräckan norska gränsen—Väckers fyr, borde kostnaderna enligt av styrelsen gjorda beräkningar kunna begränsas till 25,000 kronor.

2. Infarten efter passerandet av Hållö fyr över den grunduppfyllda Malmöfjorden erbjöde med de säkerhetsanstalter, som för närvarande stode till buds, ur navigeringssynpunkt vissa svårigheter för sjöfarten. Navigeringen under mörker i detta farvatten skulle väsentligt underlättas genom att anordna en fyrenslinje över Malmöfjorden. En sådan enslinje kunde erhållas, därest en fyr uppfördes vid Ramsviksudde innanför Kornöarna samt den nuvarande fyren å Svensholmen norr om Lilla Kornö utbyttes mot en fyr med större ljusstyrka. I samband härmed borde Bläckhalls fyr innanför Kornöarna flyttas västerut från sin nuvarande plats uppe på berget och placeras närmare stranden. Vidare föresloge styrelsen förflyttning av Stångehuvuds fyr vid Lysekil till den utanför Stångehuvud belägna Stångholmen. Kostnaderna för anordnande av den under denna punkt föreslagna fyrbelysningen beräknades uppgå till 21,000 kronor.

3. Malmöfjorden låge helt öppen från Skagerack. Erfarenheterna från förra världskriget gäve vid handen, att man här hade att räkna med uppträdandet av drivminor i förhållandevis stor utsträckning. Det kunde därför väntas, att den sjöfart, som så kunde, komme att i möjligaste mån söka undvika Malmöfjorden och söka sig genom farleden förbi Smögen och Fisketången innanför Malmön. Denna farled vore tillgänglig för fartyg av ett djupgående upp till 5 meter, d. v. s. för fartyg om upp till omkring 800 netto registerton eller med en lastkapacitet av upp till omkring 1,600 tons d. w. För att denna farled skulle med någorlunda säkerhet kunna passeras under mörker erfordrades emellertid komplettering av fyrbelysningen. Ett inom styrelsen uppgjort förslag upptog följande nya fyrar i denna farled. På Pengeskärsbådans kummel söder om Smögen skulle anordnas en snabblyxfyr. En fyrlykta skulle uppsättas på lotsutkiken i Smögen och en fyr uppföras på Kolebådan vid Fisketången. Sistnämnda båda fyrar skulle utgöra överensfyrar för vägledning österut från Fisketången. Vid stranden väster

om Fisketången skulle uppföras tre kummel, vilka borde förses med elektrisk fasadbelysning. Slutligen skulle anordnas en fyr å skäret Vocksten öster om Fisketången. Styrelsen beräknade, att anläggningskostnaderna för de under denna punkt upptagna fyrarna komme att uppgå till 25,000 kronor.

4. För att erhålla tillfredsställande navigeringsförhållanden under mörker i farleden från söder om Hermanö förbi Käringön och Mollösund erfordrades jämväl viss komplettering av fyrbelysningen. Styrelsen föreslog dels uppförande av en fyr å ett skär sydost Stenskar norr om Käringön, dels anordnande å Käringö kummels fyr av en ny fyrsektor sydostvart, dels ock uppförande av en fyr å Otterholmen sydost om Mollösund. Styrelsen beräknade kostnaderna för uppförande av nämnda två fyrar jämte ändring av Käringö kummels fyr till 9,000 kronor.

Vidare anför lotsstyrelsen:

Styrelsen finge framhålla, att de farleder, beträffande vilka styrelsen nu föreslog komplettering av fyrbelysningen, jämväl under fredsförhållanden vore av stor betydelse för sjöfarten. Anordnandet av fyrbelysning å sträckan Väcker—Svartskär, å sträckan över Malmöfjorden ned till Stångholmen samt å sträckan från Hermanö förbi Käringö ned till Mollösund utgjorde led i ett arbete, som sedan flera år pågått, att åstadkomma en fyrbelyst sammanhängande farled genom Bohusläns yttre skärgård från norska gränsen till Göteborg. Den föreslagna fyrbelysningen komme därför under alla omständigheter att bliva till stort gagn för sjöfarten.

Med hänsyn till angelägenheten av att de fyrförslag, för vilka styrelsen nu redogjort, komme till utförande skyndsammast möjligt och då leveranstiden för fyrmateriel redan under normala förhållanden ginge upp till sex månader och i nu inträffade läge kunde förväntas bliva ännu längre, finge styrelsen föreslå, att förslagen underställdes urlima riksdagen med hemställan, att riksdagen måtte för innevarande budgetår anvisa ett belopp av 80,000 kronor för ändamålet.

Med hänsyn till vad lotsstyrelsen sålunda anfört tillstyrker jag, att jäm- *Departement-*
väl det nu av styrelsen äskade beloppet anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår. Det sammanlagda medelsbehovet under tilläggsstatens anslag till säkerhetsanstalter för sjöfarten skulle vid bifall härtill uppgå till (800,000 + 80,000 ==) 880,000 kronor.

Under återopande härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring av Kungl. Maj:ts i propositionen nr 1 väckta förslag beträffande anslag till Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten — föreslå riksdagen

att till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 under tionde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag*

av kronor 880,000.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Nils Sehlberg.